

نقش بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی استان تهران (مطالعه موردی- دانشگاه تهران)

دکتر محمدباقر بابائی^۱

جلال راغ^۲

تاریخ دریافت: ۹۴/۱۰/۲۵

تاریخ پذیرش: ۹۴/۱۱/۲۰

چکیده

بسیج دانشجویی که به تعبیر رهبر معظم انقلاب یکی از ارزنده‌ترین یادگارهای امام راحل عظیم‌الشان است، در حساس‌ترین بخش کشور عهده‌دار ترویج فرهنگ و تفکر بسیجی است و از آن جهت که با نخبگان و اندیشمندان حال و آینده کشور سر و کار دارد، رسالت‌های ویژه‌ای یافته و انتظارات و مطالبات فراوانی را از سوی فرهیختگان و متولیان امر بسیج ایجاد نموده است. برای درک شرایط بهتر دانشگاه و جامعه، ضرورت افزایش بصیرت دانشجویان بسیجی از سوی بسیج دانشجویی برای مقابله با انحرافات و نفوذ دشمن با هدف بحران‌آفرینی آشکار می‌شود. این تحقیق به بررسی نقش برنامه‌های بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی پرداخته و فرضیه تحقیق عبارت است: «به نظر می‌رسد برنامه‌ها و طرح‌های بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به میزان مطلوبی نقش دارد» را به آزمون گذاشته است. پرسش اصلی این تحقیق «بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به چه میزان نقش دارد؟» می‌باشد که بدین منظور با بهره‌گیری از روش تحقیق تحلیلی - توصیفی (پیمایشی) پس از گویه‌سازی از متغیرهای تحقیق، با توزیع پرسش‌نامه‌ای در قالب ماتریسی به ابعاد ۱۰ در ۴، در میانه جامعه آماری دانشجویان عضو بسیج دانشجویی دانشگاه تهران با حجم نمونه ۹۵ نفری نتیجه‌گیری می‌شود که فعالیت‌های بسیج دانشجویی در تشخیص مصلحت، شناخت حق از باطل، کشف حقیقت و دشمن‌شناسی به عنوان شاخص‌های بصیرت در دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران بالاتر از حد متوسط مؤثر می‌باشند. بدین صورت فرضیه اصلی مبنی بر نقش برنامه‌ها و طرح‌های بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران اثبات می‌شود.

کلید واژه‌ها: بسیج دانشجویی، بصیرت‌افزایی، دانشجویان بسیجی

^۱ عضو هیأت علمی دانشگاه جامع امام حسین (ع)؛

^۲ کارشناسی ارشد مطالعات دفاعی راهبردی دانشگاه جامع امام حسین (ع).

مقدمه

پس از چند ماه از پایان جنگ تحمیلی حضرت امام خمینی با تیزبینی همیشگی خود نوع تقابل دشمن را جنگ نرم و در عرصه دانشگاه و حوزه دانستند و در پیام تاریخی خود در مورخ ۶۷/۹/۲ دستور به تشکیل بسیج دانشجو و طلبه دادند و از دانشجویان و حوزویان خواستند تا از نفوذ ایادی غرب و شرق در دانشگاه و حوزه جلوگیری نمایند. در این میان بسیج دانشجویی با تکیه بر پیام حضرت امام خمینی (ره) و رهنمودهای روشنگرایانه رهبر معظم انقلاب خود به عنوان مهم‌ترین تشکل دانشجویی نقش اساسی در پویایی، آگاهی بخشی و رشد جامعه می‌باشد که در این مسیر برای انجام رسالت خطیر هدایت‌گری دانشجویان و جامعه اعضای این تشکل نیاز به افزودن بصیرت خود در حوزه‌های یاد شده دارند. این تحقیق در پی بررسی «نقش بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی استان تهران - مطالعه موردی، دانشگاه تهران» به عنوان دانشگاه مادر و مرکز اصلی تأثیرگذار بر دیگر دانشگاه‌های کشور می‌باشد. برای درک شرایط دانشگاه و جامعه و نقش آفرینی، ضرورت افزایش بصیرت دانشجویان بسیجی از سوی بسیج دانشجویی برای مقابله با انحرافات، نفوذ و بحران آفرینی دشمن آشکار می‌گردد و این تحقیق در پی یافتن نقش این تشکل در این امر می‌باشد. به دلیل آن که عرصه دانشگاهی کشور حوزه جنگ نرم و اقدامات پنهان دشمنان داخلی و خارجی می‌باشد، بسیج دانشجویی نقش ویژه‌ای برای مقابله با این جریان‌ها برای خود متصور می‌باشد و در این راستا مأموریت‌های خود را طراحی نموده است. بسیج دانشجویی برای این نقش آفرینی دو مأموریت اصلی را سرلوحه کار خود قرار داده است که عبارتند از: نقش آفرینی در حل چالش‌های اساسی نظام و تربیت نیروی هم‌طراز انقلاب اسلامی که بصیرت‌افزایی هدف این دو مأموریت می‌باشد. تکیه بر دو مأموریت ذکر شده اهمیت پرداختن به مسأله بصیرت‌افزایی اعضای این تشکل را بیش از پیش را روشن می‌نماید. این تحقیق به صورت موردی در دانشگاه تهران انجام خواهد گرفت. با انجام این تحقیق و تعیین نقش بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی، این سازمان می‌تواند با تربیت نیروهای هم‌طراز انقلاب اسلامی به حل چالش‌های اساسی نظام کمک می‌نماید. و عدم توجه به این تحقیق می‌تواند چالش‌های پیش روی نظام را به مشکلات بسیار پیچیده‌تر تبدیل نماید و خطر به دامن دشمن افتادن انقلاب را در پی

داشته باشد. با توجه به اهمیت قشر بسیجی در تداوم انقلاب اسلامی و نقش مهم دانشگاه تهران در هدایت جریان‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی موجود در بین دانشجویان، محقق در صدد پاسخ‌دهی علمی به این سؤال خواهد بود که:

بسیج دانشجویی چگونه می‌تواند در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران نقش آفرینی کند؟

به نظر می‌رسد بررسی نقش سازمان بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی به عنوان افسران جنگ نرم می‌تواند اهمیت و ضرورت موضوع را روشن نماید. اهمیت از آن نظر که در صورت نشناختن نقش بسیج دانشجویی خلاء جریان‌سازی و نقش آفرینی در مواجهه با مشکلات سیاسی، امنیتی و اجتماعی دانشگاه‌ها و جامعه حس خواهد شد. از جهت ضرورت و در صورت انجام این تحقیق می‌توان در تقابل با مسائل پیش رو و مشکلات اجتماعی دانشگاه‌ها و جامعه موفق بود.

بیان مسأله

در تاریخ دوم آذر ماه سال ۶۷ بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی (ره) طی پیامی فرمان تشکیل بسیج دانشجو و طلبه را به عنوان یکی از ضروری‌ترین تشکلهای صادر نمودند و ضمن درخواست دفاع از اسلام و انقلاب در مراکز دانشگاهی و حوزوی، خواستار پاسداری از اصول تغییرناپذیر نه شرقی نه غربی شدند. بسیج دانشجویی که به تعبیر رهبر معظم انقلاب یکی از ارزنده‌ترین یادگارهای امام راحل عظیم‌الشأن است، از آنجائی که در حساس‌ترین بخش کشور عهده دار ترویج فرهنگ و تفکر بسیجی است و از آن جهت که با نخبگان و اندیشمندان حال و آینده کشور سرو کار دارد، رسالت‌های ویژه‌ای یافته و انتظارات و مطالبات فراوانی را از سوی فرهیختگان و متولیان امر بسیج ایجاد نموده است.

از سوی دیگر به دلیل آن که عرصه دانشگاهی کشور حوزه جنگ نرم و اقدامات پنهان دشمنان داخلی و خارجی می‌باشد، بسیج دانشجویی نقش ویژه‌ای برای مقابله با این جریان‌ها برای خود متصور می‌باشد و در این راستا مأموریت‌های خود را طراحی نموده است.

بسیج دانشجویی برای این نقش آفرینی دو مأموریت اصلی را سرلوحه کار خود قرار داده است که عبارتند از نقش آفرینی در حل چالش‌های اساسی نظام و تربیت نیروی همپراز انقلاب اسلامی که بصیرت‌افزایی هدف این دو مأموریت می‌باشد. تکیه بر دو مأموریت ذکر شده اهمیت پرداختن به مسأله بصیرت‌افزایی اعضای این تشکل را بیش از پیش را روشن می‌نماید. مهمترین دانشگاه‌های کشور در استان تهران به عنوان پایتخت سیاسی، اقتصادی و علمی قرار دارد و تلاش جریان‌ات و تشکل‌های دیگر برای تأثیرگذاری بر مسائل جاری دانشگاه‌ها و کشور، پرداختن به نقش بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی این استان اهمیت دوچندان می‌یابد. البته این تحقیق به صورت موردی در دانشگاه تهران به عنوان اصلی‌ترین دانشگاه این استان و کشور انجام خواهد گرفت.

با توجه به اهمیت قشر بسیجی در تداوم انقلاب اسلامی و نقش مهم دانشگاه تهران در هدایت جریان‌ات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی موجود در بین دانشجویان، محقق در صدد پاسخ‌دهی علمی به این سؤال خواهد بود که:

بسیج دانشجویی چگونه می‌تواند در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران نقش آفرینی کند؟

اهداف تحقیق

الف: هدف اصلی

شناخت میزان نقش بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران.

ب: اهداف فرعی:

۱. شناخت میزان نقش بسیج دانشجویی در دشمن‌شناسی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران؛
۲. شناخت میزان نقش بسیج دانشجویی در شناخت حق از باطل دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران؛
۳. شناخت میزان نقش بسیج دانشجویی در تشخیص مصلحت دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران؛

۴. شناخت میزان نقش بسیج دانشجویی در کشف حقیقت دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران.

پرسش اصلی تحقیق

بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به چه میزان نقش دارد؟

پرسش‌های فرعی تحقیق

- ۱- بسیج دانشجویی در دشمن‌شناسی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به چه میزان نقش دارد؟
- ۲- بسیج دانشجویی در تشخیص مصلحت دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به چه میزان نقش دارد؟
- ۳- بسیج دانشجویی در تشخیص حق از باطل دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به چه میزان نقش دارد؟
- ۴- بسیج دانشجویی در کشف حقیقت دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به چه میزان نقش دارد؟

ادبیات و مبانی نظری تحقیق

بسیج دانشجویی

به منظور جذب، آموزش و سازماندهی دانشجویان داوطلب دانشگاه‌ها، مؤسسات و مراکز آموزش عالی کشور و تقویت روحیه همکاری، مسئولیت‌پذیری، بسط فرهنگ و تفکر بسیجی و ایجاد آمادگی دفاعی همه جانبه از دستاوردهای انقلاب اسلامی در عرصه‌های گوناگون فرهنگی، علمی، دفاعی بسیج دانشجویی در تمامی دانشگاه‌ها و مؤسسات و مراکز آموزش عالی از سوی نیروی مقاومت بسیج با پشتیبانی وزارت خانه‌های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت درمان و آموزش پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی و سایر دانشگاه‌ها و مؤسسات و مراکز آموزش عالی تشکیل، تقویت و گسترش یافته است (مردانی، ۱۳۸۰: ۱۴۵).

براساس آخرین تقسیم‌بندی ابلاغ شده از سوی معاونت طرح و برنامه ستاد کل نیروهای مسلح، به ۳۱ رده استانی شکل بسیج دانشجویی عنوان «ناحیه بسیج دانشجویی» اطلاق می‌شود. که در استان تهران شاهد حضور دو ناحیه دانشجویی «تهران بزرگ» و «استان تهران» می‌باشیم (قدیانی،

۱۳۸۸: ۴۵).

همچنین صرفاً در دو دانشگاه کشور (دانشگاه تهران و دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز) مجموعه‌ای تحت عنوان «مرکز بسیج دانشجویی» بنا به اقتضات فعالیت تشکلی راه‌اندازی شده و در بقیه واحدهای مراکز آموزش عالی کشور، رده‌های این تشکل دانشجویی - با توجه به جمعیت دانشجویی آن دانشگاه - پایگاه یا حوزه بسیج دانشجویی نامیده می‌شوند (رضایی، ۱۳۹۳: ۳۵).

پیام تاریخی حضرت امام به مناسبت تشکیل بسیج دانشجو و طلبه ۱۳۶۷/۹/۲

امروز یکی از ضروری‌ترین تشکل‌ها، بسیج دانشجو و طلبه است. طلاب علوم دینی و دانشجویان دانشگاه‌ها باید با تمام توان خود در مراکزشان از انقلاب و اسلام دفاع کنند و فرزندان بسیجی‌ام در این دو مرکز، پاسدار اصول تغییرناپذیر «نه شرقی و نه غربی» باشند. امروز دانشگاه و حوزه از هر محلی بیشتر به اتحاد و یگانگی احتیاج دارند. فرزندان انقلاب به هیچ وجه نگذارند ایادی آمریکا و شوروی در آن دو محل حساس نفوذ کنند. تنها با بسیج است که این مهم انجام می‌پذیرد. مسائل اعتقادی بسیجیان به عهده این دو پایگاه علمی است. حوزه علمیه و دانشگاه باید چهارچوب‌های اصیل اسلام ناب محمدی را در اختیار تمامی اعضای بسیج قرار دهند (سازمان بسیج دانشجویی، ۱۳۸۶: ۱۳۲).

بسیج دانشجویی در کلام رهبر معظم انقلاب

عزیزان، بسیج دانشجویی یکی از ارزنده‌ترین یادگارهای امام بزرگوار ما است. آن روزی که آن حکیم فرزانه، یکی از ضروری‌ترین تشکل‌ها را بسیج دانشجو و طلبه اعلام کرد، کمتر کسی به اهمیت حضور این مجموعه ارزشمند در دانشگاه و کشور واقف بود و امروز که دانشگاه و همه عرصه‌های زندگی، صحنه‌ی زور آزمایی فرهنگی، سیاسی، تبلیغاتی استکبار و صهیونیسم با انقلاب و نظام اسلامی است، روشن بینی امام بزرگوار ما از همیشه آشکارتر گردیده است. (سعیدی ابواسحاقی، ۱۳۸۸: ۳۷).

دانشجوی بسیجی

به کسی اطلاق می‌شود که در سال تحصیلی در یکی از دانشگاه‌های دولتی شهر تهران مشغول باشد

و در یکی از عضویت‌های عادی یا فعال بسیج فعالیت کند. (فرجیان زاده، ۱۳۸۱: ۴۵).
دانشجوی بسیجی آن عنصر نورانی و پاک نهادی است که در حال فراگرفتن دانش و آماده-سازی علمی و فکری برای خود برای شرکت در پیشرفت مادی ملت و کشورش، چراغ ایمان و هدایت را نیز در دل خود و در محیط دانشگاه فروزان می‌کند. دانشجوی بسیجی کسی است که دشمن کمین گرفته را از یاد نمی‌برد و غافلانه، خود و دانشگاه و کشورش را به دست تپاول دشمن نمی‌سپرد (سازمان بسیج دانشجویی، ۱۳۸۹: ۶۲).

بصیرت

بصیرت در لغت به معنی دانایی، بینایی، بینایی دل، هوشیاری، زیرکی و یقین است. نزد اهل معنا، نیرویی نهانی و قوه‌های قلبی است که در شناخت حقایق تا عمق وجود و باطن ذات آن رسوخ می‌کند. برخی از اهل معرفت می‌گویند: بصیرت قوه قلبی یا نیرویی باطنی است که به نور قدس روشن شده و از پرتو آن، صاحب بصیرت، حقایق و باطن اشیا را در می‌یابد. بصیرت به مثابه بَصَر (چشم) است برای نفس (محمدی، ۱۳۸۹: ۱۳).

شناخت روشن از دین، تکلیف، پیشوا، حجت خدا، تشخیص راه صواب از ناصواب و تمیز حق از باطل بصیرت نام دارد (کریمی، ۱۳۸۹: ۴۶).

بصیرت از ریشه بصر است. هم به معنای دیده و چشم و نیز روشنایی چشم است. بر این مبنا بصیرت به مفهوم بینش، بینایی، دید عمیق، روشن‌بینی، زیرکی، هوشیاری، یقین، حجت روشن و برهان قاطع آمده است. انسان بینا، دانا و روشن ضمیر را بصیر گویند (مظفری، ۱۳۸۹: ۱۳).

بصیرت به معنای بینایی دل است، عقل و زیرکی و علم و حجت و دلیل را هم که از معانی بصیرت برشمرده‌اند از آن جهت است که موجب معرفت و درک و بینایی قلب می‌شوند (مؤسسه فرهنگی هنری قدر ولایت، ۱۳۸۹: ۹).

قوه تشخیص حق از آن چه ظاهراً حق است یا قوه تشخیص حق از شبه حق (رضوی پور، ۱۳۸۹:

۴۸).

بصیرت به معنای دانایی، فهم مسائل، درک، بینایی، عقل و زیرکی و علم و حجت و دلیل:

رهبر معظم انقلاب از بصیرت به فهم و دانایی تعبیر می‌کنند.

«یعنی این که بدانید چه می‌خواهید؟ تا بدانید چه باید با خودتان داشته باشید» (تدابیر و

رهنمودهای مقام معظم رهبری، ۱۳۹۰: ۱۰۰).

در کتاب سخنانی از رهبر معظم انقلاب درباره بصیرت آورده شده که فرموده‌اند:

«هر انسانی باید تلاش کند، نیاز لحظه را بشناسد و آن را بر آورده کند، اگر نیاز این لحظه تاریخ را نشناختید و آن را بر آورده نکردید و فردا فهمیدید، کار گذشته و دیر شده است. تاریخ و زمان و نیازهای جامع این طوری است و این آن چیزی است که جوان به خصوص دانشجو از عهده آن برمی‌آید، چون انرژی دارد، فعال است، چشمش باز است، ذهنش باز است» (سازمان بسیج دانشجویی، ۱۳۹۱: ۱۱).

آیت الله مصباح یزدی در تعریفی نزدیک به تعبیر رهبری، بصیرت را به درک و تشخیص معنی

می‌کنند.

«اوضاع زمان را درک کردن و مصالح را درست تشخیص دادن» (مصباح یزدی، ۱۳۹۰: ۲۱۰).

شیرازی در کتاب موانع بصیرت در تعریفی مشابه دو تعرف قبل از آن به معرفت، درک و بینایی

تعبیر می‌کند.

«بصیرت به معنای بینایی دل است و در معنای عقل و زیرکی و علم و حجت و دلیل نیز به کار

رفته است. از همین رو بصیرت موجب معرفت و درک و بینایی می‌شود» (شیرازی، ۱۳۹۰: ۷).

محمدی در کتاب «در وادی بصیرت» در تعریفی نزدیک به تعاریف قبل از بصیرت به فهم و رای

چشم ظاهری یاد می‌کنند.

«در حدیث نبوی آمده است که در دل هر بنده‌ای دو دیده نهانی است که به واسطه آن دو، غیب

را می‌نگرد و چون خدا بخواهد در حق بنده‌ای نیکی کند، دو چشم دلش را می‌گشاید تا به واسطه

آن، آنچه را که از دیدگان ظاهریش نهان است، بتواند دید» (محمدی، ۱۳۸۹: ۱۶).

رحیمی در کتاب عروج و هبوط بصیرت را این‌گونه تعریف کرده است:

«جوهره اصلی بصیرت، همانا فهم حقایق و دیدن واقعیات است» (رحیمی، ۱۳۹۱: ۲۴).

بصیرت یعنی عبور از ظاهر و رسیدن به باطن و کشف حقیقت یک مطلب از طریق قرائن و نشانه‌ها (دانشگاه جامع امام حسین(ع)، ۱۳۹۰: ۸۳).

شناخت روشن از دشمن، حق از باطل، توانایی کشف حقیقت و تشخیص حق از باطل بصیرت نام دارد (کریمی، ۱۳۸۹: ۲۲).

دشمن‌شناسی

بصیرت در این دوران و همه دوران‌ها به معنای این است که دشمن را بشناسید و ترفندهای او را درست تشخیص دهید (سایت رهبر معظم انقلاب، ۹۳/۵/۲۵).

شناخت حق از باطل

صاحب بصیرت کسی است که بتواند هنگام فتنه و بحران، حق را از باطل تشخیص دهد و موضع مناسب انتخاب کند (دانشگاه جامع امام حسین(ع)، ۱۳۹۰: ۹۵).

تشخیص مصلحت

اوضاع زمان را درک کردن و مصالح را درست تشخیص دادن (مصباح یزدی، ۱۳۹۰: ۲۱۰).

کشف حقیقت

بصیرت آن کسی دارد که می‌تواند باطن امور را از ظاهر تشخیص دهد، می‌تواند با تأمل، با تعقل، با تقوا علائمی را که می‌بیند تفسیر کند و از مشاهده ظاهر صحنه، پشت صحنه را درک کند، بفهمد که کارگردان کیست و مقصود چیست؟ (دانشگاه جامع امام حسین(ع)، ۱۳۹۰: ۸۴).

بصیرت در کلام رهبر معظم انقلاب

بصیرت یعنی این که بدانید چه می‌خواهید، تا بدانید چه باید با خودتان داشته باشید. بصیرت یعنی گم نکردن راه، اشتباه نکردن راه، دچار بیراهه‌ها و کجراهه‌ها نشدن، تأثیر نپذیرفتن از وسوسه خناسان و اشتباه نکردن کار و هدف. و صبر یعنی ایستادگی. بصیرت، آن خط وسط است؛ آن خط درست است. بصیرت یعنی گم نکردن راه، اشتباه نکردن راه، دچار بیراهه‌ها و کجراهه‌ها نشدن، تأثیر نپذیرفتن از وسوسه خناسان و اشتباه نکردن کار و هدف. هر جایی که ما توانستیم درست بفهمیم، درست تشخیص بدهیم - یعنی همان بصیرت. (سایت آیت اله خامنه ای، ۹۳/۵/۲۵).

بصیرت افزایی

کسب فهم و تحلیل درست حوادث، کسب قدرت تحلیل، شناخت مواضع دشمن و حضور دائم که به هنگام در صحنه (تدابیر و رهنمودهای مقام معظم رهبری، ۱۳۹۰: ۱۴۵-۱۳۱).
حوادث را درست نگاه کردن، درست سنجیدن، در آن‌ها تدبیر کردن، در انسان بصیرت ایجاد می‌کند؛ یعنی بینائی ایجاد می‌کند و انسان چشمش به حقیقت باز می‌شود. ما اگر بخواهیم بصیرت پیدا کنیم، باید چشم را باز کنیم؛ باید ببینیم. (سایت آیت اله خامنه ای، ۹۳/۵/۲۵)

روش تحقیق

نوع و روش تحقیق

پژوهش حاضر از نظر روش، یک تحقیق توصیفی - تحلیلی، (پیمایشی) و از نظر هدف یک پژوهش کاربردی است. «از ویژگی‌های تحقیق توصیفی این است که محقق دخالتی در موقعیت، وضعیت و نقش متغیرها ندارد و آن‌ها را دست کاری و کنترل نمی‌کند» (حافظ نیا، ۱۳۸۷: ۶۱). در این تحقیقات از روش‌های مطالعه کتابخانه‌ای و بررسی متون و محتوای مطالب و نیز روش‌های میدانی نظیر پرسش‌نامه، مصاحبه و مشاهده استفاده شده است. از طرف دیگر این پژوهش یک تحقیق کاربردی است و بر اساس نیاز به استفاده انجام گرفته است. پژوهش کاربردی در راستای حل مسائل مختلف فردی، گروهی و اجتماعی انجام می‌گیرد و این نوع پژوهش در جهت ارضای کنجکاوی‌های ژرف پژوهشگر نیست. در این نوع پژوهش، با توجه به فوریت نتیجه‌گیری، رابطه‌ای منطقی بین کار پژوهش و جامعه پدید می‌آید و به همان ترتیب و در همان زمان که محقق به پژوهش می‌پردازد، در اندیشه کاربرد دستاوردها نیز هست.

جامعه آماری^۲ تحقیق

جامعه آماری عبارت است از همه اعضای واقعی یا فرضی که ما یافته‌های پژوهش را به آن‌ها تعمیم می‌دهیم. منظور از جامعه آماری همان جامعه اصلی است، که از آن نمونه‌ای نمایا یا معرف به دست آمده باشد. با توجه به نیاز به آگاهی و مطلع بودن پاسخ‌گویان نسبت به موضوع پژوهش و جامعه

1.
2. Universe

آماری این تحقیق، کارشناسان و نخبگان مرتبط با موضوع بسیج دانشجویی قرار گرفت و از روش نمونه‌گیری تمام شمار استفاده شد و به تمام نخبگانی که اطلاع کافی در رابطه با موضوع داشته و در زمینه سازمان بسیج، بسیج دانشجویی کارشناس و در دسترس بودند مراجعه شد.

جامعه نمونه تحقیق

با استفاده از فرمول کوکران حجم جامعه نمونه ۱۳۰ نفر تعیین شد.

روش نمونه‌گیری

برای نمونه‌گیری از روش تمام شمار استفاده شد، برای این منظور ۱۲۰ پرسش‌نامه بین ۱۳۰ نفر حجم نمونه توزیع شده است.

نحوه گردآوری اطلاعات

برای تهیه پرسش‌نامه ۳۰ برنامه این تشکل و ۴ شاخص بصیرت که از بررسی متون و منابع علمی به دست آمده بود، جهت تعیین روایی و پایایی، پرسش‌نامه ۱۲۰ سؤالی به خبرگان بسیج دانشجویی ارائه شد که ۲۰ برنامه بسیج دانشجویی برای تأثیر در بصیرت‌افزایی مؤثر دانسته نشد. در نهایت ۱۰ برنامه این تشکل با ۴ شاخص بصیرت با روایی و پایایی مناسب به صورت پرسش‌نامه ۴۰ سؤالی در اختیار دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران قرار گرفت.

روایی و پایایی تحقیق

برای این که پرسش‌نامه، به عنوان یک ابزار گردآوری اطلاعات، بتواند به خوبی نظرات جامعه آماری مورد مطالعه را منعکس کند، باید از روایی و پایایی مناسبی برخوردار باشد. منظور از روایی این است که مقیاس^۱ و محتوای^۲ ابزار یا سؤالات مندرج در ابزار دقیقاً متغیرها و موضوع مورد مطالعه را بسنجد. برای نیل به این اهداف (روایی ابزار) به ترتیب مراحل زیر اقدام شد:

الف) با انجام مطالعه گسترده در رابطه با بصیرت و راهکارهای بصیرت‌افزایی در بین دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران، ابعاد گوناگون موضوع تحقیق شناسایی و سؤالات تعیین شد.

1. Scale
2. Content

ب) با توزیع پرسش‌نامه در بین خبرگان موضوع و قرار دادن نظرات آن‌ها در فرمول لاشه روایی نهایی پرسش‌نامه به دست آمد و اصلاحات لازم صورت گرفت. طبق این فرمول اگر نتیجه میانگین سؤالات بالاتر از شش دهم باشد روایی پرسش‌نامه مورد قبول می‌باشد. میانگین لاشه پرسش‌نامه تحقیق ۰/۹۳۲ شد که عدد مناسبی برای سنجش روایی می‌باشد. یک پرسش‌نامه مطلوب علاوه بر روایی، باید دارای پایایی نیز باشد. منظور از پایایی درجه دقت اندازه‌گیری است. ابزار پایا یا معتبر ابزاری است که از خاصیت تکرار پذیری^۱ برخوردار باشد و پایایی شامل دقت و ثبات اندازه‌گیری^۲ در زمان‌های می‌باشد. برای به دست آوردن پایایی سؤالات پرسش‌نامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شد. مناسب‌ترین راه برای احتساب پایایی تحقیق، استفاده از بخش هم‌سازی درونی داده‌های حاصل از تحقیق که قابلیت اعتماد درونی پرسش‌نامه را در یک دامنه از ۰ تا ۱ می‌سنجد، خواهد بود. هر چه مقدار آلفا بیشتر باشد، پایایی مقیاس بیشتر خواهد بود. مقدار آلفای بیشتر از ۰/۷۰ معتبر خواهد بود، آلفای ۰/۵۰ تا ۰/۷۰ با احتیاط قابل قبول و آلفای کمتر از ۰/۵۰ قابلیت اعتماد نخواهد داشت.

جدول (۱) پایایی (قابلیت اعتماد) متغیرهای تحقیق

نام متغیر	تعداد سؤال	مقدار آلفا
شاخص تشخیص مصلحت	۱۰ سؤال	۰/۹۰۵
شاخص کشف حقیقت	۱۰ سؤال	۰/۹۲۰
شاخص دشمن شناسی	۱۰ سؤال	۰/۹۲۴
شاخص شناسایی حق از باطل	۱۰ سؤال	۰/۹۲۳
کل	۴۰ سؤال	۰/۹۷۹

شیوه تجزیه و تحلیل داده‌ها

داده‌ها به عنوان اطلاعات پردازش نشده، ابتدایی‌ترین پاسخ‌های احتمالی هر پژوهشگر در رابطه با مسأله تحقیق می‌باشد. پژوهشگر پس از دستیابی به این داده‌ها، با توجه به روش تحقیق و نوع متغیرها مناسب‌ترین آزمون آماری را برمی‌گزیند تا بتواند استنتاج‌ها و نتیجه‌گیری‌های معتبر و دقیق

1. Repeatability
2. Measurement

را به عمل آورد.

اطلاعات پرسش‌نامه‌های تحقیق پس از جمع‌آوری وارد نرم‌افزار آماری SPSS شده و سپس با استفاده از امکانات نرم‌افزار بالا نتایج مورد نظر استخراج شد و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. معمولاً برای تجزیه و تحلیل اطلاعات در پژوهش‌های علوم انسانی از دو نوع روش آماری شامل آمار توصیفی و دیگری آمار استنباطی استفاده می‌شود. آمار توصیفی، شرایط موجود را توصیف می‌کند، بدین ترتیب که محقق از طریق به دست آوردن فراوانی، اندازه‌های گرایش به مرکز، شاخص‌های پراکندگی، رسم نمودار و غیره، متغیرهای مورد مطالعه را توصیف می‌کند. در این پژوهش نیز متناسب با تحلیل داده‌ها و اطلاعات از آمار توصیفی استفاده شد. جداول تعیین سطوح و میزان استفاده از گویه‌ها با هیستوگرام مربوط به هر یک آن‌ها مشخص نمودن شاخص‌های میانگین، میانه، نما، انحراف معیار، دامنه تغییر، حداقل و حداکثر مربوط به هر یک از سطوح از موارد استفاده آمار توصیفی در این تحقیق بودند.

بر اساس مقیاس متغیرها از آزمون فریدمن و آزمون T استفاده شد.

تجزیه و تحلیل یافته‌های تحقیق

بررسی ویژگی‌های جمعیتی پاسخ‌دهندگان

با توجه به این که همواره نظرات افراد تحت تأثیر ویژگی‌های جمعیتی آنان می‌باشد، بررسی جمعیتی پاسخ‌دهندگان در این تحقیق که در آن از نمونه آماری خبره که آشنایی با بسیج دانشجویی نیز داشته باشند، استفاده شده؛ حائز اهمیت می‌باشد. از این رو در این پژوهش ویژگی‌های جمعیتی پاسخ‌دهندگان با توجه به ابعاد زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد.

الف: مسئولیت پاسخ‌دهندگان؛

ب: تحصیلات پاسخ‌دهندگان؛

ج: جنسیت پاسخ‌دهندگان؛

د: سابقه و همکاری با بسیج دانشجویی.

جدول فراوانی

جدول (۲) نوع مسئولیت

ردیف	جامعه آماری دانشگاه	تعداد
۱	مسئول بسیج	۲۵
۲	جانشین خواهر	۲۵
۳	مسئول بررسی و تحلیل	۲۲
۴	مسئول فرهنگی	۱۱
۵	مسئول آموزش	۱۲

جدول بالا نشان می‌دهد که بیش از ۵۰ درصد پاسخ دهندگان دارای مسئولیت در رأس مسئولیت بسیج دانشجویی دانشکده‌ها می‌باشد. که برای پاسخ گویی به سؤالات تحقیق مناسب بوده- اند.

توصیف داده‌ها با استفاده از جداول

جدول (۳) شاخص‌های مربوط به متغیر تشخیص مصلحت

شاخص	مقدار	شاخص	مقدار	شاخص	مقدار
میانگین	۳/۰۴۷۴	انحراف معیار	۰/۸۹۰۰۰	حداکثر	۵
میانه	۲/۹۰۰۰	دامنه تغییر	۳/۶۰	تعداد	۹۵
نما	۲/۱۰	حداقل	۱/۴۰		

میانگین مربوط به متغیر تشخیص مصلحت ۳/۰۴۷۴ است، که با توجه به دامنه تغییر ۳/۶۰ و حداقل ۱/۴۰ و حداکثر ۵ این میانگین از میانگین متوسط یعنی ۳ بزرگ‌تر است یعنی پاسخ گویان تأثیر فعالیت‌های بسیج دانشجویی در تشخیص مصلحت دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران را از حد متوسط بالاتر ارزیابی کرده اند.

نقش بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی استان تهران

جدول (۴) شاخص‌های مربوط به متغیر کشف حقیقت

مقدار	شاخص	مقدار	شاخص	مقدار	شاخص
۵	حداکثر	۰/۹۲۶۰۰	انحراف معیار	۳/۱۲۲۱	میانگین
۹۵	تعداد	۳/۵۰	دامنه تغییر	۳/۱۰۰۰	میانه
		۱/۵۰	حداقل	۲/۵۰	نما

میانگین مربوط به متغیر کشف حقیقت ۳/۱۲۲۱ است، که با توجه به دامنه تغییر ۳/۵۰ و حداقل ۱/۵۰ و حداکثر ۵ این میانگین از میانگین متوسط ۳ بالاتر است یعنی پاسخ‌گویان تأثیر فعالیت‌های بسیج دانشجویی در کشف حقیقت دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران را از حد متوسط بالاتر ارزیابی کرده‌اند.

جدول (۵) شاخص‌های مربوط به متغیر دشمن‌شناسی

مقدار	شاخص	مقدار	شاخص	مقدار	شاخص
۵/۰۰	حداکثر	۰/۹۲۸۰۱	انحراف معیار	۳/۰۱۶۸	میانگین
۹۵	تعداد	۳/۶۰	دامنه تغییر	۲/۸۰۰۰	میانه
		۱/۴۰	حداقل	۱/۹۰	نما

میانگین مربوط به متغیر دشمن‌شناسی ۳/۰۱۶۸ است، که با توجه به دامنه تغییر ۳/۶۰ و حداقل ۱/۴۰ و حداکثر ۵/۰۰ این میانگین از میانگین متوسط ۳ بالاتر است یعنی پاسخ‌گویان تأثیر فعالیت‌های بسیج دانشجویی در دشمن‌شناسی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران را از حد متوسط بالاتر ارزیابی کرده‌اند.

جدول (۶) شاخص‌های مربوط به متغیر شناسایی حق از باطل

مقدار	شاخص	مقدار	شاخص	مقدار	شاخص
۵/۰۰	حداکثر	۰/۹۲۸۴۶	انحراف معیار	۳/۱۲۰۰	میانگین
۹۵	تعداد	۳/۵۰	دامنه تغییر	۲/۸۰۰۰	میانه
		۱/۵۰	حداقل	۲/۸۰	نما

میانگین مربوط به متغیر شناسایی حق از باطل ۳/۱۲۰ است، که با توجه به دامنه تغییر ۳/۵۰ و حداقل ۱/۵۰ و حداکثر ۵/۰۰ این میانگین از میانگین متوسط ۳ بالاتر است یعنی پاسخ‌گویان تأثیر فعالیت‌های بسیج دانشجویی در شناسایی حق از باطل دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران را از حد متوسط بالاتر ارزیابی کرده‌اند.

جدول (۷) آزمون کولموگراف اسمیرنوف (تست نرمالیت)

شناسایی حق از باطل	دشمن شناسایی	کشف حقیقت	تشخیص مصلحت	
۹۵	۹۵	۹۵	۹۵	تعداد
۳/۱۲۰۰	۳/۰۱۶۸	۳/۱۲۲۱	۳/۰۴۷۴	میانگین
۰/۹۲۸۴۶	۰/۹۲۸۰۱	۰/۹۲۶۰۰	۰/۸۹۰۰۰	انحراف معیار
۱/۳۶۵	۱/۱۲۵	۱/۰۰۴	۰/۸۱۶	آماره
۰/۰۴۸	۰/۱۵۹	۰/۲۶۵	۰/۵۱۹	معنی داری دو سویه

معنی داری مشاهده شده در جدول بالا در همه موارد از معنی داری در سطح آلفای ۰.۰۵ بزرگ‌تر بوده و این بدان معناست که مقیاس‌های ما دارای توزیع نرمال می‌باشد. بنابراین ما مجاز به استفاده از آزمون‌های پارامتریک می‌باشیم.

نقش بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی استان تهران

◆ سؤال ۱: برنامه‌های بسیج دانشجویی در تشخیص مصلحت دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به چه میزان نقش دارد؟

جدول (۸) آزمون فرض T یک متغیره و معنی‌داری شاخص تشخیص مصلحت

معنی‌داری دوسویه	درجه آزادی	آزمون t	میانگین	تعداد	گویه‌های تشخیص مصلحت
۰/۸۷۱	۹۴	-۰/۱۶۲	۲/۹۸	۹۵	برگزاری دوره خط امام فرهنگی در تشخیص مصلحت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۱۶۸	۹۴	۱/۳۹۰	۳/۱۸	۹۵	اقدامات تبیینی درباره ماهواره در تشخیص مصلحت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۹۳۱	۹۴	-۰/۰۸۷	۲/۹۹	۹۵	اعزام سخنران به دانشگاه‌ها در تشخیص مصلحت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۱۶۵	۹۴	۱/۴۰۰	۳/۱۷	۹۵	برگزاری جلسات شورای تبیین مواضع کشوری در تشخیص مصلحت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۱۵۵	۹۴	-۱/۴۳۳	۲/۸۳	۹۵	برگزاری دوره خط امام سیاسی در تشخیص مصلحت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۵۵۵	۹۴	-۰/۵۹۲	۲/۹۳	۹۵	برگزاری دوره شهید دیالمه در تشخیص مصلحت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۱۵۹	۹۴	-۱/۴۱۹	۲/۸۲	۹۵	تولید محتوای سیاسی در تشخیص مصلحت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۶۶۰	۹۴	۰/۴۴۲	۳/۰۵	۹۵	برگزاری دوره طلعه حکمت متمرکز کشوری در تشخیص مصلحت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۰۰۸	۹۴	۲/۷۱۷	۳/۳۴	۹۵	برگزاری نشست فصلی استاد یاران طرح صالحین در تشخیص مصلحت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۱۵۳	۹۴	۱/۴۴۰	۳/۱۹	۹۵	برگزاری دوره طرح ولایت متمرکز کشوری در تشخیص مصلحت به چه میزان نقش دارد؟

از جدول شماره (۸) چنین ملاحظه می‌شود معنی‌داری ۹ گویه از گویه‌های مربوط به نقش تشخیص مصلحت در بصیرت‌افزایی از معنی‌داری در سطح آلفای ۰.۰۵ بزرگ‌تر می‌باشد، بدین معنی تفاوت بین معنی‌داری محاسبه شده و گزینه متوسط معنی‌دار نمی‌باشد. همچنین نتایج جدول بالا نشان می‌دهد که آزمون مقایسه میانگین‌های یک گروهی در خصوص ارزیابی میانگین نمرات مشاهده شده با حد متوسط مقیاس (نمره ۳) در سطح اطمینان ۹۵ درصد برای پنج گزینه از ده گزینه از گزینه‌ها معنا دار می‌باشد. بنابراین می‌توان نتیجه‌گیری کرد که فعالیت‌های بسیج دانشجویی در

شاخص تشخیص مصلحت دانشجویان تا حدودی نقش دارد.

◆ سؤال ۲: برنامه‌های بسیج دانشجویی در کشف حقیقت دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به چه میزان نقش دارد؟

جدول (۹) آزمون فرض T یک متغیره و معنی‌داری شاخص کشف حقیقت

مغنی‌داری دوسویه	درجه آزادی	آزمون t	میانگین	تعداد	گویه‌های کشف حقیقت
۰/۹۲۸	۹۴	۰/۰۹۰	۳/۰۱	۹۵	برگزاری دوره خط امام فرهنگی در کشف حقیقت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۰۱۵	۹۴	۲/۴۸۲	۳/۳۲	۹۵	اقدامات تبیینی درباره ماهواره در کشف حقیقت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۹۳۰	۹۴	۰/۰۸۸	۳/۰۱	۹۵	اعزام سخنران به دانشگاه‌ها در کشف حقیقت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۰۰۷	۹۴	۲/۷۴۱	۳/۳۲	۹۵	برگزاری جلسات شورای تبیین مواضع کشوری در کشف حقیقت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۷۳۰	۹۴	-۰/۳۴۷	۲/۹۶	۹۵	برگزاری دوره خط امام سیاسی در کشف حقیقت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۶۱۲	۹۴	۰/۵۰۹	۳/۰۶	۹۵	برگزاری دوره شهید دیالمه در کشف حقیقت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۸۷۵	۹۴	-۰/۱۵۷	۲/۹۸	۹۵	تولید محتوای سیاسی در کشف حقیقت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۵۷۷	۹۴	۰/۵۶۰	۳/۰۷	۹۵	برگزاری دوره طلیعه حکمت متمرکز کشوری در کشف حقیقت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۰۰۰	۹۴	۳/۶۴۴	۳/۴۴	۹۵	برگزاری نشست فصلی استاد یاران طرح صالحین در کشف حقیقت به چه میزان نقش دارد؟
۰/۶۹۶	۹۴	۰/۳۹۲	۳/۰۵	۹۵	برگزاری دوره طرح ولایت متمرکز کشوری در کشف حقیقت به چه میزان نقش دارد؟

از جدول شماره (۹) چنین ملاحظه می‌شود که معنی‌داری هفت گویه از گویه‌های مربوط به شاخص کشف حقیقت بصیرت‌افزایی از معنی‌داری در سطح آلفای ۰.۰۵ بزرگ‌تر می‌باشد، بدین معنی تفاوت بین معنی‌داری محاسبه شده و گزینه متوسط برای این هفت گویه معنی‌دار نمی‌باشد. همچنین نتایج جدول شماره (۹) نشان می‌دهد که آزمون مقایسه میانگین‌های یک گروهی در

نقش بسیج دانشجویی در بصیرت‌آزایی دانشجویان بسیجی استان تهران

خصوصاً ارزیابی میانگین نمرات مشاهده شده با حد متوسط مقیاس (نمره ۳) در سطح اطمینان ۹۵ درصد برای هشت گزینه از گزینه‌ها معنادار می‌باشد. پس می‌توان نتیجه‌گیری کرد که تقریباً همه گویه‌های مربوطه به شاخص فعالیت‌های بسیج دانشجویی بیش از حد متوسط در شاخص کشف حقیقت بصیرت‌آزایی دانشجویان نقش دارد.

◆ سؤال ۳: برنامه‌های بسیج دانشجویی در دشمن‌شناسی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به چه میزان نقش دارد؟

جدول (۱۰) آزمون فرض T یک متغیره و معنی‌داری شاخص دشمن‌شناسی

معنی‌داری دوسویه	درجه آزادی	آزمون t	میانگین	تعداد	گویه‌های دشمن‌شناسی
۰/۶۰۷	۹۴	۰/۵۱۶	۳/۰۶	۹۵	برگزاری دوره خط امام فرهنگی در دشمن‌شناسی به چه میزان نقش دارد؟
۰/۳۲۰	۹۴	۱/۰۰۰	۳/۱۴	۹۵	اقدامات تبیینی درباره ماهواره در دشمن‌شناسی به چه میزان نقش دارد؟
۰/۰۶۰	۹۴	-۱/۹۰۴	۲/۷۸	۹۵	اعزام سخنران به دانشگاه‌ها در دشمن‌شناسی به چه میزان نقش دارد؟
۰/۲۰۷	۹۴	۱/۲۷۲	۳/۱۵	۹۵	برگزاری جلسات شورای تبیین مواضع کشوری در دشمن‌شناسی به چه میزان نقش دارد؟
۰/۰۷۵	۹۴	-۱/۸۰۲	۲/۷۸	۹۵	برگزاری دوره خط امام سیاسی در دشمن‌شناسی به چه میزان نقش دارد؟
۰/۱۵۳	۹۴	-۱/۴۴۰	۲/۸۲	۹۵	برگزاری دوره شهید دیالمه در دشمن‌شناسی به چه میزان نقش دارد؟
۰/۱۴۱	۹۴	-۱/۴۸۳	۲/۸۲	۹۵	تولید محتوای سیاسی در دشمن‌شناسی به چه میزان نقش دارد؟
۰/۰۶۸	۹۴	۱/۸۴۴	۳/۲۲	۹۵	برگزاری دوره طلعه حکمت متمرکز کشوری در دشمن‌شناسی به چه میزان نقش دارد؟
۰/۰۱۲	۹۴	۲/۵۷۳	۳/۳۲	۹۵	برگزاری نشست فصلی استاد یاران طرح صالحین در دشمن‌شناسی به چه میزان نقش دارد؟
۰/۵۲۵	۹۴	۰/۶۳۹	۳/۰۸	۹۵	برگزاری دوره طرح ولایت متمرکز کشوری در دشمن‌شناسی به چه میزان نقش دارد؟

از جدول شماره (۱۰) چنین ملاحظه می‌شود معنی‌داری ۹ گویه از گویه‌های مربوط به شاخص

دشمن‌شناسی بصیرت‌افزایی دانشجویان از معنی‌داری در سطح آلفای ۰.۰۵ بزرگ‌تر می‌باشد بدین معنی تفاوت بین معنی‌داری ۹ گزینه محاسبه شده و گزینه متوسط معنی‌دار نمی‌باشد. همچنین نتایج جدول بالا نشان می‌دهد که آزمون مقایسه میانگین‌های یک گروهی در خصوص ارزیابی میانگین نمرات مشاهده شده با حد متوسط مقیاس (نمره ۳) در سطح اطمینان ۹۵ درصد برای شش گزینه از گزینه‌های دشمن‌شناسی معنادار می‌باشد. بنابراین می‌توان نتیجه‌گیری کرد که تقریباً تا حدودی گویه‌های مربوطه به فعالیت‌های بسیج دانشجویی در دشمن‌شناسی دانشجویان دانشگاه تهران نقش دارد.

◆ سؤال ۴: برنامه‌های بسیج دانشجویی در شناسایی حق از باطل دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به چه میزان نقش دارد؟

جدول (۱۱) آزمون فرض T یک متغیره و معنی‌داری شاخص شناسایی حق از باطل

معنی‌داری دوسویه	درجه آزادی	آزمون t	میانگین	تعداد	گویه‌های شناسایی حق از باطل
۰/۲۱۸	۹۴	-۱/۲۴۱	۲/۸۵	۹۵	برگزاری دوره خط امام فرهنگی در شناسایی حق از باطل به چه میزان نقش دارد؟
۰/۶۰۴	۹۴	۰/۵۲۰	۳/۰۶	۹۵	اقدامات تبیینی درباره ماهواره در شناسایی حق از باطل به چه میزان نقش دارد؟
۰/۵۹۶	۹۴	-۰/۵۳۳	۲/۹۴	۹۵	اعزام سخنران به دانشگاه‌ها در شناسایی حق از باطل به چه میزان نقش دارد؟
۰/۰۰۰	۹۴	۳/۶۲۴	۳/۴۰	۹۵	برگزاری جلسات شورای تبیین مواضع کشوری در شناسایی حق از باطل به چه میزان نقش دارد؟
۰/۴۷۹	۹۴	-۰/۷۱۱	۲/۹۲	۹۵	برگزاری دوره خط امام سیاسی در شناسایی حق از باطل به چه میزان نقش دارد؟
۰/۳۱۷	۹۴	۱/۰۰۶	۳/۱۴	۹۵	برگزاری دوره شهید دیالمه در شناسایی حق از باطل به چه میزان نقش دارد؟
۰/۴۰۱	۹۴	۰/۸۴۴	۳/۱۱	۹۵	تولید محتوای سیاسی در شناسایی حق از باطل به چه میزان نقش دارد؟
۰/۰۹۳	۹۴	۱/۶۹۵	۳/۲۱	۹۵	برگزاری دوره طلیعه حکمت متمرکز کشوری در شناسایی حق از باطل به چه میزان نقش دارد؟
۰/۰۰۱	۹۴	۳/۴۴۸	۳/۴۲	۹۵	برگزاری نشست فصلی استاد یاران طرح صالحین در شناسایی حق از باطل به چه میزان نقش دارد؟
۰/۲۶۴	۹۴	۱/۱۲۳	۳/۱۶	۹۵	برگزاری دوره طرح ولایت متمرکز کشوری در شناسایی حق از باطل به چه میزان نقش دارد؟

از جدول شماره (۱۱) چنین ملاحظه می‌شود معنی‌داری هشت گویه از گویه‌های مربوط به شاخص شناسایی حق از باطل بصیرت‌افزایی دانشجویان دانشگاه تهران از معنی‌داری در سطح آلفای ۰.۰۵ بزرگ‌تر می‌باشد، بدین معنی تفاوت بین معنی‌داری محاسبه شده هشت گویه از گویه‌ها و گزینه متوسط معنی‌دار نمی‌باشد. همچنین نتایج جدول بالا نشان می‌دهد که آزمون مقایسه میانگین‌های یک گروهی در خصوص ارزیابی میانگین نمرات مشاهده شده با حد متوسط مقیاس (نمره ۳) در سطح اطمینان ۹۵ درصد برای هفت گزینه از گزینه‌ها معنادار می‌باشد. بنابراین می‌توان نتیجه‌گیری کرد که تقریباً اکثر گویه‌های مربوطه به شاخص فعالیت‌های بسیج دانشجویی در شاخص شناسایی حق از باطل دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران نقش دارد.

آزمون فریدمن: بین میزان تأثیرپذیری شاخص فعالیت‌های بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران تفاوت معنی‌دار وجود دارد.

۹۵	تعداد
۱۵/۳۴۴	آماره کای اسکوتر
3	درجه آزادی
0/002	معنی‌داری

رتبه میانگینی	گویه‌های پرسش‌نامه
۲/۷۴	کشف حقیقت
۲/۷۲	شناسایی حق از باطل
۲/۳۳	تشخیص مصلحت
۲/۲۱	دشمن‌شناسی

نتایج جدول بالا نشان می‌دهد معنی‌داری محاسبه شده برای عوامل بالا از معنی‌داری در سطح آلفای ۰.۰۵ کوچک‌تر است، بنابراین بین میزان تأثیرپذیری شاخص فعالیت‌های بصیرت‌افزایی

دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران تفاوت معنی‌دار وجود دارد. همچنین جدول بالا نشان دهنده این موضوع می‌باشد که رتبه‌بندی تأثیرپذیری شاخص فعالیت‌های بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران تفاوت معناداری را نشان می‌دهد که به ترتیب اولویت شاخص ۱- کشف حقیقت ۲- شناسایی حق از باطل ۳- تشخیص مصلحت ۴- دشمن‌شناسی در رتبه‌های تأثیرپذیری قرار دارند.

نتایج تحقیق

پس از ورود داده‌های پرسش‌نامه جمع‌آوری شده و به دست آوردن ضریب همبستگی میان سؤالات تحقیق که به تفصیل در فصل چهار آورده شد، می‌توان نتایج را به شرح زیر بازگو کرد:

در پاسخ به سؤال فرعی «بسیج دانشجویی در تشخیص مصلحت دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به چه میزان نقش دارد؟»، بر اساس یافته‌های تحقیق در جدول شماره (۳) می‌توان گفت میانگین مربوط به متغیر تشخیص مصلحت $3/0474$ است، که با توجه به دامنه تغییر $3/60$ و حداقل $1/40$ و حداکثر 5 ، این میانگین از میانگین متوسط یعنی 3 بزرگ‌تر است، یعنی پاسخ‌گویان میزان نقش برنامه‌های بسیج دانشجویی در تشخیص مصلحت دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران را از حد متوسط بالاتر ارزیابی کرده‌اند. در پاسخ به سؤال فرعی «بسیج دانشجویی در کشف حقیقت دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به چه میزان نقش دارد؟»، بر اساس یافته‌های تحقیق در جدول شماره (۴) می‌توان گفت میانگین مربوط به متغیر کشف حقیقت $3/1221$ است که با توجه به دامنه تغییر $3/50$ و حداقل $1/50$ و حداکثر 5 این میانگین متوسط 3 بالاتر است یعنی پاسخ‌گویان میزان نقش برنامه‌های بسیج دانشجویی در کشف حقیقت دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران را از حد متوسط بالاتر ارزیابی کرده‌اند. در پاسخ به سؤال فرعی «بسیج دانشجویی در دشمن‌شناسی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به چه میزان نقش دارد؟»، بر اساس یافته‌های تحقیق در جدول شماره (۵) می‌توان گفت میانگین مربوط به دشمن‌شناسی $3/0168$ است که با توجه به دامنه تغییر $3/60$ و حداقل $1/40$ و حداکثر $5/00$ این میانگین متوسط 3 بالاتر است یعنی پاسخ‌گویان میزان نقش برنامه‌های بسیج دانشجویی در دشمن‌شناسی دانشجویان بسیجی دانشگاه

نقش بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی استان تهران

تهران را از حد متوسط بالاتر ارزیابی کرده‌اند. در پاسخ به سؤال فرعی «بسیج دانشجویی در شناسایی حق از باطل دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به چه میزان نقش دارد؟»، بر اساس یافته‌های تحقیق در جدول شماره (۶) می‌توان گفت میانگین مربوط به متغیر شناسایی حق از باطل ۳/۱۲۰ است که با توجه به دامنه تغییر ۳/۵۰ و حداقل ۱/۵۰ و حداکثر ۵/۰۰ این میانگین متوسط ۳ بالاتر است، یعنی پاسخ‌گویان میزان نقش برنامه‌های بسیج دانشجویی در شناسایی حق از باطل دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران را از حد متوسط بالا ارزیابی کرده‌اند. در نتیجه پاسخ‌گویان میزان نقش برنامه‌های بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران را از حد متوسط بالاتر ارزیابی کرده‌اند. بدین معنی که فرضیه اصلی تحقیق «به نظر می‌رسد برنامه‌ها و طرح‌های بسیج دانشجویی در بصیرت‌افزایی دانشجویان بسیجی دانشگاه تهران به میزان مطلوبی نقش دارد» اثبات می‌گردد. براساس آزمون فریدمن بین میزان تأثیرپذیری شاخص فعالیت‌های بصیرت-افزایی دانشجویان بسیجی دانشگاه تفاوت معنی‌داری وجود دارد. همچنین رتبه‌بندی تأثیرپذیری شاخص فعالیت‌های بصیرت‌افزایی دانشجویان دانشگاه تهران تفاوت معنی‌داری را نشان می‌دهد که به ترتیب اولویت شاخص ۱- کشف حقیقت ۲- شناسایی حق از باطل ۳- تشخیص مصلحت ۴- دشمن‌شناسی در رتبه‌های تأثیرپذیری قرار دارند.

کتابنامه:

الف: منابع فارسی

- ۱- تدابیر و رهنمودهای مقام معظم رهبری، (۱۳۹۰)، تهران: انتشارات نمایندگی ولی فقیه در سپاه.
- ۲- دانشگاه جامع امام حسین (ع)، (۱۳۹۰)، تهران.
- ۳- رحیمی، یاسین، (۱۳۹۱)، عروج و هبوط، تهران: انتشارات نورالسجاد.
- ۴- رضایی، حمیدرضا، (۱۳۹۳)، تعیین و اولویت‌بندی عوامل کلیدی موفقیت اردوهای جهادی سازمان بسیج دانشجویی، تهران.
- ۵- رضوی پور، غفار و علی رضوی پور، (۱۳۸۹)، بصیرت و عصر جنگ نرم، تهران: انتشارات زرینه.
- ۶- سازمان بسیج دانشجویی، (۱۳۸۶)، تهران: انتشارات سازمان بسیج دانشجویی.
- ۷- سازمان بسیج دانشجویی، (۱۳۸۸)، تهران: انتشارات سازمان بسیج دانشجویی.
- ۹- سازمان بسیج دانشجویی، (۱۳۸۹)، تهران: انتشارات سازمان بسیج دانشجویی.
- ۱۰- سازمان بسیج دانشجویی، (۱۳۹۱)، تهران: انتشارات سازمان بسیج دانشجویی.
- ۱۱- سازمان بسیج دانشجویی، (۱۳۹۳)، تهران: انتشارات سازمان بسیج دانشجویی.
- ۱۲- بصیرت، سایت آیت اله خامنه‌ای، (<http://farsi.khamenehi.ir>)، تاریخ دسترسی ۹۳/۵/۲۵.
- ۱۳- سعیدی ابواسحاق، عبدالحمید، (۱۳۸۸)، نقش بسیج دانشجویی در ترویج فرهنگ بسیجی در بین دانشجویان استان چهارمحال و بختیاری، تهران.
- ۱۴- شیرازی، علی، (۱۳۹۰)، موانع بصیرت، تهران: انتشارات خادم الرضا.
- ۱۵- فرجیان زاده، سعید، (۱۳۸۱)، بررسی میزان اثر بخشی فعالیت‌های فرهنگ بسیج دانشجویی در اشاعه فرهنگ اسلامی با تأکید بر دانشگاه‌های دولتی شهر تهران، تهران.
- ۱۶- قدیانی، حسین، (۱۳۸۸)، بررسی میزان تأثیر فعالیت‌های بسیج دانشجویی بر اقتدار ملی ج.ا.ا، تهران.

- ۱۷- کریمی، غلامرضا، (۱۳۸۹)، بررسی نقش شبکه هادیان سیاسی در ارتقای بینش و بصیرت سیاسی بسیجیان شرق تهران بزرگ و ارائه راهکار، تهران.
- ۱۸- محمدی، روح اله، (۱۳۸۹)، در وادی بصیرت، تهران: انتشارات نقش گستران بهار.
- ۱۹- مردانی، محمدرضا، (۱۳۸۰)، دانش و مهارت مدیریتی مورد نیاز مدیران فرهنگ بسیج دانشجویی، تهران.
- ۲۰- مصباح یزدی، محمد تقی، (۱۳۹۰)، طوفان فتنه و کشتی بصیرت، تهران: انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره).
- ۲۱- مظفری، آیت، (۱۳۸۹)، راهبردهای بصیرت، تهران: انتشارات زمزم هدایت.
- ۲۲- موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت (۱۳۸۵)، تهران.

